

Adroddiad i'r:	Cyngor
Dyddiad y Cyfarfod:	8 Ebrill 2014
Aelod Arweiniol:	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Cyllid ac Asedau
Teitl:	Cynllun Cyfalaf 2013/14 - 2016/17 ac Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Mae'r adroddiad yn rhoi diweddariad i'r aelodau ar elfen 2013/14 y Cynllun Cyfalaf. Hefyd ynghlwm mae argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol o gynigion Cyfalaf a argymhellir ar gyfer eu cynnwys yn y Cynllun Cyfalaf.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Darparu Cynllun Cyfalaf diwygiedig i'r aelodau gan gynnwys diweddariad ar brosiectau mawr a'r cynllun corfforaethol.

Mae'r Atodiadau canlynol wedi cael eu cynnwys:

- Atodiad 1: Crynodeb o gyllid cynllun cyfalaf
- Atodiad 2: Crynodeb o gynllun cyfalaf gan Bennaeth Gwasanaeth
- Atodiad 3: Manylion amcangyfrifon cynllun
- Atodiad 4: Diweddariad ar brosiectau cyfalaf mawr
- Atodiad 5: Manylion argymhellion gan Grŵp Buddsoddi Strategol
- Atodiad 6: Bidiau Cyfalaf a argymhellir i'w cymeradwyo
- Atodiad 7: Manylion cyllid a argymhellir ar gyfer Priffyrdd

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Bod yr Aelodau'n nodi'r sefyllfa ddiweddaraf ar elfen 2013/14 o'r Cynllun Cyfalaf a'r diweddariad ar y prosiectau mawr.
- 3.2 Bod yr Aelodau'n cefnogi argymhelliad y Grŵp Buddsoddi Strategol fel y nodir yn Atodiad 5 a chrynohir yn Atodiad 6.

4. Manylion am yr Adroddiad

4.1 Gwariant Cyfalaf 2013/14

Rhodddwyd adroddiad ar y Cynllun Cyfalaf llawn i'r Cyngor ddiwethaf ym mis Rhagfyr 2013. Mae diweddariadau misol yn cael eu cyflwyno i'r Cabinet. Mae'r Cynllun Cyfalaf Amcangyfrifedig bellach yn £36.468miliwn. Mae'r Cynllun wedi cael ei ddiweddarau ychydig ers adrodd arno i'r Cabinet ym mis Mawrth 2014.

4.2 Prosiectau Mawr

Mae Atodiad 4 yn rhoi diweddariad ar y prosiectau mawr canlynol:

- Datblygiad Harbwr Y Rhyl
- Y Rhyl yn Symud Ymlaen
- Ysgol Ardal Cyfrwng Cymraeg – Safle Ysgol Maes Hyfryd
- Darpariaeth Cyfrwng Cymraeg Gogledd Sir Ddinbych
- Ysgol Dyffryn Iâl
- Ysgol Newydd Y Rhyl

4.3 Cynllun Corfforaethol

Mae'r Cynllun Corfforaethol 2012-17 yn nodi uchelgais y Cyngor i sicrhau buddsoddiad cyfalaf sylweddol yn ei flaenoriaethau dros y pum mlynedd nesaf, ac mae'r ffigurau diweddaraf yn tynnu sylw at y ffaith y bydd angen i'r Cyngor fuddsoddi oddeutu £124.6 miliwn o gyllid cyfalaf.

Bydd cyfran uchel o'r gwaith hwn yn cynnwys cyflwyno pum prosiect o fewn y cynigion Band A ar gyfer Ysgolion yr 21ain Ganrif. I gefnogi hyn, mae'r Cyngor wedi cymeradwyo'r achos busnes terfynol ar gyfer ysgol newydd Y Rhyl yn ddiweddar cyn i Lywodraeth Cymru wneud y penderfyniad terfynol. Yn ogystal, mae'r estyniad a gwaith adnewyddu yng Nghynwyd - Ysgol Bro Dyfrdwy wedi'i gwblhau i raddau helaeth a bydd yr ystafelloedd dosbarth newydd ar gael yn llwyr i'r ysgol o fis Medi 2014.

	Cyllid y Cyngor £miliwn	Cyllid Allanol £miliwn
Ysgolion yr 21ain Ganrif	36.700	36.700
Moderneiddio Addysg	17.190	0
Tai Gofal Ychwanegol a Chefndy	8.550	14.000
Priffyrdd	6.600	4.916
Cyfanswm	69.040	55.616

Mae'r Cynllun yn gwneud tybiaethau allweddol ar ffactorau amrywiol, gan gynnwys cyllid gan Lywodraeth Cymru ac adnoddau'r cyngor ei hun, amcangyfrif o gostau ac amseriad y gwaith.

Mae crynodeb o amcangyfrif diweddaraf y Cynllun Corfforaethol yn cael ei ddangos yn Atodiad 1.

4.4 Derbyniadau Cyfalaf

Mae'r Cynllun Cyfalaf yn ddibynnol am ran o'i gyllid ar dderbyniadau cyfalaf a gynhyrchir drwy werthu asedau'r Cyngor. Mae'r tabl isod yn dangos y derbyniadau hynny a gyflawnwyd yn 2013/14.

	2013/14 £000
Fronfraith	150
Tir yn Unig ym Mwlch Isaf	90
Clwb Ieuencid Conwy	39
8 Ffordd Brighton - Cydbwysedd	20
CYFANSWM	299

4.5 **Dangosyddion Darbodus**

Bob blwyddyn mae'r Cyngor yn pennu Dangosyddion Darbodus sy'n pennu terfynau darbodus ar ei fenthycyca. Mae dyled heb ei thalu gan y Cyngor yn £141.7miliwn ar hyn o bryd. Mae hyn o fewn y Ffin Weithredol (£160miliwn) a Therfyn Awdurdodedig (£165miliwn) ac mae'n llai na'r rhagolwg Gofyniad Cyllido Cyfalaf (£186.7miliwn). Mae hyn yn golygu bod y Cyngor yn cadw at y Cod Darbodus Cyllid Cyfalaf ac nid yw'n benthyca mwy na'i anghenion cyfalaf.

Mae'r gymhareb costau ariannu i'r llif refeniw net ar gyfer 2013/14 yn 6.61%. Mae'r gymhareb hon yn arwydd o fforddiadwyedd ac mae'n tynnu sylw at oblygiadau refeniw gwariant cyfalaf presennol ac arfaethedig trwy nodi cyfran o'r gyllideb refeniw sydd ei angen i gwrdd â chostau benthyca.

4.6 **Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol (GBS)**

Mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol wedi adolygu ceisiadau cyfalaf ac wedi gwneud argymhellion i'w cynnwys yn y Cynllun Cyfalaf o 2014/15 ymlaen. Mae'r rhain wedi eu manylu yn Atodiad 5 a'u crynhoi yn Atodiad 6.

5. **Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Mae prosiectau wedi cael eu hadolygu er mwyn sicrhau eu bod yn bodloni Amcanion Corfforaethol y Cyngor.

6. **Faint fydd hyn yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**

6.1 **Goblygiadau o ran cost**

Mae'n angenrheidiol sicrhau bod y Cynllun Cyfalaf yn cael ei ariannu'n llawn gan fod yn rhaid i unrhyw gostau ychwanegol sy'n fwy na chyfanswm y cyllid sydd ar gael gael ei ariannu o gyllidebau refeniw.

6.2 **Goblygiadau Staffio/TG/Llety**

Mae'n ofynnol llenwi ffurflen Achos Busnes ar gyfer pob prosiect newydd a thrafod unrhyw oblygiadau penodol yn ystod y cam hwnnw.

6.3 **Asesiad o Effaith ar Newid Hinsawdd - Lliniaru ac Addasu:**

Mae prosiectau cyfalaf newydd yn destun craffu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol. Bydd pob achos busnes yn dangos, lle bo'n briodol allyriadau tunnell carbon perthnasol cyn ac ar ôl prosiect, gan nodi a yw'r prosiect yn allyriad carbon cadarnhaol, negyddol neu niwtral. Yn ogystal, mae angen sicrhau bod prosiectau cyfalaf newydd yn ddiogel ar gyfer y dyfodol ac yn gallu addasu i newid yn yr hinsawdd.

7. **Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad?**

Mae pob prosiect newydd yn amodol ar AEG unigol.

8. **Pa ymgynghoriadau a wnaed gydag Archwilio ac eraill?**

Mae prosiectau'n cael eu paratoi ac yna'n cael eu monitro mewn ymgynghoriad â Phenaethiaid Gwasanaeth. Mae'r ffigurau a ddefnyddir yn yr adroddiadau yn seiliedig ar yr amcangyfrifon diweddaraf sydd ar gael.

Mae pob aelod wedi cael gwybod am y cynigion, gyda chopïau caled o'r ceisiadau wedi eu lleoli yn ystafell yr Aelodau a cheisiadau prosiect ar gael i'w gweld ar Mod.Gov.

9. **Datganiad y Prif Swyddog Cyllid**

Ni ddylai unrhyw brosiect ddechrau heb gael ei gyllido'n llawn yn erbyn cynllun prosiect cadarn a'r prosiect yn cael ei drafod gyda'r Grŵp Buddsoddi Strategol.

Mae angen i Noddwyr Prosiect arfer rheolaeth dynn dros eu gwariant cyfalaf er mwyn sicrhau bod y prosiectau'n gallu aros o fewn eu cyllidebau.

Mae'r Cyngor wedi cymeradwyo Cynllun Corfforaethol uchelgeisiol. Yn sail i fforddiadwyedd y Cynllun mae rhagdybiaethau allweddol ynghylch cyllidebau refeniw ac arian. Mae maint y Cynllun Corfforaethol yn golygu y bydd yn ymestyn dros gyfnod o 5-7 mlynedd ac yn sicr yn golygu wrth iddo ddatblygu, y bydd gwahaniaethau amser rhwng y rhagdybiaethau a gynlluniwyd a'r rhagdybiaethau gwirioneddol ynghylch y defnydd o arian. Gall hyn olygu y gall cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd gynyddu nes y byddant wedi'u hymrwymo. Fodd bynnag mae'n hanfodol cydnabod, os yw adnoddau'n cael eu hailgyfeirio yn ystod oes y Cynllun, y bydd yn rhaid i'r Cyngor benderfynu pa brosiectau a nodwyd yn flaenorol y byddai am eu canslo.

10. **Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?**

10.1 Risgiau sy'n gysylltiedig â pheidio cytuno â'r argymhellion

Byddai risgiau posibl yn cynnwys cynlluniau ddim yn symud ymlaen, colli grant ac amhariad ar wasanaethau.

10.2 Risgiau sy'n gysylltiedig â chytuno â'r argymhellion

Nid oes unrhyw brosiect cyfalaf heb risg. Fodd bynnag, mae'r holl gynlluniau'n cael eu hadolygu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol ac maent hefyd yn destun monitro ac adrodd misol parhaus.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Rhan 1 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 yn pennu'r trefniadau ar gyfer cyllido cyfalaf o 2004/05 ymlaen.